

واژه ها و تعاریف

واژه ها و تعاریف نهایی شده وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

واژه های نهایی شده	تعریف نهایی شده
بستری شده	بیماری است که در بیمارستان پذیرش شده و بری دریافت خدمات و مراقبتی درمانی به بخش بستری منتقل شده باشد.
تخت بیمارستانی	به تختی گفته می شود که جهت بستری شدن بیماران بری دریافت خدمات درمانی در بیمارستان تعبیه شده و از امکانات تشخیصی ، درمانی ، پشتیبانی و خدماتی بهره مند باشند.
تخت ثابت	به تختی در بیمارستان گفته می شود که هنگام تصویب طرح ساخت بیمارستان و یا تصویب طرح توسعه آن توسط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی بری بیمارستان در نظر گرفته شده باشد.
تخت فعال (تخت دایر)	به تختی در بیمارستان گفته می شود که داری امکانات تشخیصی، درمانی ، پشتیبانی ، خدماتی و پرسنلی و آماده بستری کردن بیماران باشد.
بیماری	وضع غیر عادی جسمی یا روحی است که توسط انحراف از وضعیت طبیعی (سلامتی فرد) مشخص می شود و انجام خدمات درمانی را ایجاب می کند.
بیمارستان	مکانی است که با اخذ مجوز از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با استفاده از امکانات تشخیصی ، درمانی ، بهداشتی ، آموزشی و پژوهشی به منظور درمان و بهبودی بیماران سرپایی و بستری به صورت شبانه روزی تاسیس می گردد و به بیمارستان عمومی و تک تخصصی تقسیم می شود.
مرخص شده از بخش	به بستری شدگانی که پس از بهبودی ، انتقال یا فوت ، بخش را ترک می نمایند ، مرخص شده از بخش می گویند.
مرخص شده از بیمارستان	به بستری شدگانی که پس از بهبودی ، انتقال یا فوت ، بیمارستان را ترک می نمایند ، مرخص شده از بیمارستان می گویند.
بیمارستان عمومی	بیمارستانی است که باید حداقل داری چهار بخش بستری شامل داخلی ، جراحی عمومی ، زنان و زایمان و اطفال و بخش های آزمایشگاهی ، داروخانه ، رادیولوژی و فوریت های پزشکی (اورژانس) و تغذیه باشد.
بیمارستان تک تخصصی	بیمارستانی است که در یک رشته تخصصی یا فوق تخصصی پزشکی فعالیت می کند.
درمانگاه	مکانی است که با اخذ مجوز از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به صورت شبانه روزی بیماران سرپایی را بری درمان می پذیرد و بر حسب نوع فعالیت به درمانگاه عمومی و تخصصی تقسیم می شود.
درمانگاه تخصصی	درمانگاهی است که به منظور ارائه خدمات تشخیصی و درمانی در یکی از رشته های تخصصی پزشکی مانند قلب و عروق و یا تشخیص و درمان یک یا چند بیماری مشخص مانند دیابت که متخصصین رشته های مختلف در آن همکاری می کنند ، طبق ضوابط موضوع آیین نامه های مربوط تاسیس می شود.
درمانگاه عمومی	درمانگاهی است که به منظور ارائه خدمات تشخیصی و درمانی در بیش از یک رشته تخصصی عمومی فعالیت دارد.

به مکانی اطلاق می شود که در آن بیمار پس از انجام جراحی نیازی به بستری شدن نداشته باشد و حداکثر ظرف چند ساعت قادر به ترک مرکز شود.	مرکز جراحی محدود و سرپایی
موسسه ی است پزشکی که با اخذ پروانه مخصوص از کمیسیون قانونی ماده 20 ، تاسیس شده و با داشتن مسئول فنی واحد شرایط به ارائه خدمات دارویی و عرضه دارو ، شیرخشک ، مکمل غذایی رژیمی ، غذاهای کمکی شیرخواران ، لوازم مصرفی پزشکی و فرآورده های آرایشی و بهداشتی مجاز مبادرت می نماید.	داروخانه
فرآیندی است که به منظور اندازه گیری و سنجش کمی و کیفی عوامل شیمیایی ، فیزیکی ، میکروبی ، بیولوژیکی و یا خواص ظاهری در مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی و مواد اولیه آن ها بری کنترل کیفیت و سلامت این محصولات و یا مواد اولیه آن ها انجام می شود.	آزمایش مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی
پروانه ی است که بری ساخت هر قلم مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی و فرآورده های مرتبط با آنها صادر می شود و در آن مشخصات کامل فرآورده درج می شود . این پروانه زمانی صادر می شود که موسسه از نظر شرایط فنی و بهداشتی مورد تایید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی باشد.	پروانه ساخت مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی
مجوزی است که بری ورود مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی و فرآورده های مرتبط به کشور که بر طبق مقررات واردات و صادرات بازرگانی پس از طی مراحل قانونی و بررسی های لازم توسط کارشناسان وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی صادر می شود.	مجوز واردات مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی و فرآورده های مرتبط
گواهی است بری خروج مواد اولیه و کالاهای ساخته شده خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و فرآورده های مرتبط به استناد پروانه ساخت مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و دارویی صادر می شود.	گواهی بهداشت صادرات مواد خوراکی ، آشامیدنی ، آرایشی و بهداشتی و فرآورده های مرتبط با آن
واحدی است که بر طبق مجوز وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تاسیس شده و در آن آزمایش های بیولوژیک ، میکروبیولوژی ، سرولوژی ، بیوشیمیایی ، ایمنوهما تولوژی ، خون شناسی ، بیوفیزیکی ، سلول شناسی ، بافت شناسی ، ژنتیک سلولی و ملکولی و سایر آزمایش ها بر روی مواد و نمونه های حاصل از بدن انسان با هدف به دست آمدن اطلاعات جهت تشخیص ، پیشگیری یا پیگیری درمان و یا ارزیابی و سنجش سلامت انجام می شود و شامل دو بخش بالینی و تشریحی است .	آزمایشگاه تشخیص پزشکی
آزمایشگاهی تشخیص پزشکی است که جهت تشخیص بیماری ها از طریق انجام آزمایش های سلول شناسی و بافت شناسی بر روی نمونه های به دست آمده از بدن انسان (زنده و مرده) سروکار دارد و ممکن است از روش های متنوعی بری این منظور استفاده نماید .	آزمایشگاه تشخیص پزشکی تشریحی
آزمایشگاه تشخیص پزشکی است که داری یک یا تمام بخش های مربوط به آزمایشگاه تشخیص پزشکی به جز فعالیت های مربوط به آزمایشگاه تشخیص پزشکی تشریحی می باشد .	آزمایشگاه تشخیص پزشکی بالینی
واحدی مستقر در مناطق روستایی با بیش از 6000 نفر جمعیت و کلیه مناطق شهری است و جمعیتی حدود 12500 نفر را پوشش می دهد . پرسنل در آن شامل ماما ، کاردان بهداشتی زن ، کاردان بهداشتی مرد ، خدمتگزار است .	پایگاه بهداشت

خانه بهداشت	واحدی مستقر در روستاست که غالباً چند روستای دیگر (روستاهای قمر) را نیز پوشش می دهد . جمعیت تحت پوشش هر خانه بهداشت با 2 مجوز (زن و مرد) حدود 2000 نفر است بهورزان زن و مرد ، کارکنان خانه بهداشت هستند که بومی بودن آنها (اسکان در روستای اصلی یا روستاهای قمر) از شرایط ضروری است .
مرکز بهداشتی درمانی روستایی	مرکز بهداشتی درمانی مستقر در روستاست که خانه بهداشت آن روستا و غالباً چند خانه بهداشت از روستاهای همجوار را در پوشش خود دارد . جمعیت تحت پوشش این مرکز حدود 9000 نفر است و در آن پزشک عمومی ، کاردان یا کارشناس بهداشتی و در صورت فعال نبودن بخش خصوصی ، تکنسین آزمایشگاه و دارویی ، بهیار با کمک کار اداری و با رعایت پزشک فعالیت می کنند . وظیفه اصلی این مرکز ، پشتیبانی از خانه های بهداشت ، نظارت بر کار آنها و قبول ارجاعات و برقراری ارتباط مناسب با سطوح بالاتر است .
مرکز بهداشتی درمانی شهری	واحدی مستقر در مناطق شهری است که پایگاه های بهداشت را در پوشش خود دارد جمعیت تحت پوشش آن در مناطق شهری که بخش خصوصی فعال دارد حدود 50 تا 60 نفر است و وظیفه عمده آن پشتیبانی و نظارت بر پایگاه های بهداشت تحت پوشش و قبول ارجاعات است . چنانچه منطقه شهری فاقد بخش خصوصی فعال باشد این مرکز جمعیت کمتری (12500 نفر) را در پوشش خود می گیرد و تمامی فعالیت های آزمایشگاه ، رادیولوژی و دارویی را نیز خود انجام می دهد . رئیس این مرکز پزشک است .
مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس	مرکزی است که به منظور اطلاع رسانی و فراخوان اورژانس و هماهنگی بین پایگاههای اورژانس ، در مراکز شهرستان ها ، شهرهای داری دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی و شهری بیش از 250000 نفر دایر شده است .
مرکز پیام	یکی از واحدهای اورژانس است که در مرکز شهرستان های با جمعیت کمتر از 250000 نفر احداث می شود و زیر نظر نزدیکترین مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس آن منطقه فعالیت می کند .
پایگاه ثابت شهری	پایگاه اورژانس ثابتی است که در مراکز شهرستان ها ، شهرهای داری دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی و شهری با جمعیت بیش از 50000 نفر دایر شده است و در ارتباط با مرکز ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس می باشد .
پایگاه ثابت جاده ی	پایگاه اورژانس ثابتی است که در شهرهای کمتر از 50000 نفر جمعیت و در جاده های پر تردد و یا پر حادثه در محدوده نقاط حادثه خیز مستقر می شود و در ارتباط با مرکز پیام ارتباطات و فرماندهی عملیات پایگاه اورژانس می باشد .
بخش CCU	بخش CCU یک بخش تخصصی پزشکی ، پرستاری است که بر اساس موازین علمی و با استفاده از کلیه تجهیزات ، تاسیسات ، تکنولوژی پزشکی و دارویی لازم مسئولیت مداوا و مراقبت از بیماران مبتلا به عوارض حاد قلبی را عهده دار می باشد .
بخش مراقبت های ویژه ICU	بخشی از بیمارستان است که با استفاده از نیروهای تخصصی پزشکی ، پرستاری و کلیه تجهیزات ، تاسیسات ، تکنولوژی پزشکی و دارویی لازم مسئولیت درمانی بیمارانی را که مبتلا به عوارض حاد و کشنده بوده یا در معرض صدمات خطرناک و جدی می باشند ، عهده دار است .

